

FRÅN ORD TILL HANDLING

- nyhetsbrev 2/2017

Aktuellt om Från ord till handling -projektet

Bästa läsare,

Här får du ett koncist informationspaket om aktuellt inom ramen för projektet Från ord till handling. I detta brev berättar vi om det två dagars jämställdhetsevenemang som ordnades i maj. I bloggen Från ord till handling inom jämställdheten mellan romska kvinnor och män, analyserar man särdragen i jämställdhetsarbetet i det romska samhället.

I slutet av brevet finns kontaktinformation till medarbetarna i projektet. Nästa nyhetsbrev utkommer i augusti.

Trevlig läsning!

Jämställdhet som en resurs – hälsningar från ett samråd om jämställdhet mellan romska kvinnor och män

I maj ordnade projektet Från ord till handling ett två dagars evenemang om jämställdhet och hur denna omsätts i praktiken. Under den första dagen ordnades ett samråd för romska kvinnor och män. Under den andra dagen erbjöds de romska organisationerna, jämställdhetsaktörerna och jämställdhetsorganisationerna en möjlighet att bilda nätverk sinsemellan och dryfta gemensamma mål.

Samrådet för romska kvinnor och män började med ett anförande om lagstiftningen om jämställdheten mellan könen och de grundläggande begreppen inom denna. Meija Tuominen från jämställdhetsenheten vid SHM berättade också om integrering av könsaspekten och fördelarna med detta. Anförandet belystes genom konkreta exempel.

Vad är projektet Från ord till handling?

Från ord till handling är ett EU-finansierat projekt samordnat av social- och hälsovårdsministeriet. Målet för projektet är att öka och följa upp kunskaperna om politiska programmet för romer (ROMPO) på region- och lokalnivå, medverka till att regionala och lokala nätverk bildas mellan romer, myndigheter och andra aktörer för att bidra till att genomföra ROMPO samt sprida bästa praxis kring genomförande på lokal- och regionnivå. Projektet genomförs i samarbete med regionala delegationer för romska ärenden.

Sarita Friman-Korpela, projektchef för Från ord till handling, redogjorde för projektet och dess syfte att införliva jämställdhetsaspekten i verkställandet av det politiska programmet avseende romer. Utgångspunkten är de olika jämställdhetsutmaningar som såväl kvinnor som män möter. I sitt anförande riktade Tino Varjola deltagarnas uppmärksamhet på hur jämställdheten i de romska familjernas vardag omsätts i praktiken. Jämställdheten borde betraktas som en resurs som familjerna kan ösa ur.

Deltagarna delades upp i en workshop för romska kvinnor respektive en för romska män. Vardera gruppen ventilerade romernas delaktighet och representativitet, jämlikhet inom sysselsättning och utbildning, välfärds- och hälsofrågor, fördomar gentemot romerna och metoder för att övervinna dem samt kulturella förändringar på jämlikhetsområdet.

FRÅN ORD TILL HANDLING

- nyhetsbrev 2/2017

I eftermiddagsdiskussionerna ventilerades de romska kvinnornas och männens representation i olika organisationer och andra påverkansforum. Den manliga respektive kvinnliga representationen befinner sig oftast i balans. I de romska organisationerna finns kvinnliga medarbetare, men kvinnorna sitter sällan på ledande poster. Det kunde också finnas fler kvinnor på ordförandeposterna. I icke-romska organisationer är de romska männens och kvinnornas representation liten. I diskussionerna dryftade man de romska kvinnornas och männens roller och hur dessa påverkar exempelvis yrkesvalet, studierna och fördomarna gentemot romer. Exempelvis kan en romsk kvinna i traditionella kläder möta många slags fördomar, och romska män antas i sin tur ofta vara häst- eller bilhandlare. Också i de moderna yrkena styrs de romska flickorna lätt till vårdsektorn och männen exempelvis till logistik. Man ansåg att det är besvärligt att anmäla konkret diskriminering.

Fotografi: Henna Huttu berättade om dagens program.

Under evenemanget grunnade man dessutom över de romska männens och kvinnornas arbeten. För romska kvinnor kan de traditionella kläderna göra det svårare att hitta jobb jämfört med män. Arbete orsakar krav på förändringar i familjelivet. Det går redan att skönja förändringar i hur familjelivet ordnas, eftersom många pappor deltar i familjelivet mer aktivt än tidigare.

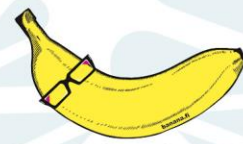
Också utbildningen väckte en livlig diskussion bland deltagarna. Utbildningsmöjligheterna är i princip öppna för både romska män och kvinnor. Yrkesvalet styrs av utbildningsutbudet i regionen, den egna attityden och motivationen. I praktiken söker sig männen dock ofta till tekniska branscher och kvinnorna till vård och omsorg. I fråga om de offentliga hälsovårdstjänsterna efterlystes bättre kännedom om den romska kulturen för att det ska vara lättare att anlita tjänsterna. Diskussionen pekade också på att i ett arbete som fokuserar på den etniska diskrimineringen av en hel grupp kan det vara svårt att identifiera de olika svårigheter som de olika könen möter.

Evenemanget erbjöd en bra språngbräda till att fortsätta jämställdhetsdiskussionen och öka informationsspridningen bland romerna.

Intensivt jämställdhetsarbete genom samverkan

Under evenemangets andra dag var syftet att föra de romska organisationerna och jämställdhetsaktörerna samman kring samma bord för att begrunda gemensamma mål, ambitioner och samarbetsformer. Inledningsvis redogjorde Sarita Friman-Korpela för projektet Från ord till handling i både Finland och Europa och det jämställdhetsfrämjande arbete som redan gjorts inom den romska politiken. Milla Sandt, generalsekreterare för delegationen för jämställdhetsärenden vid social- och hälsovårdsministeriet, berättade om delegationens verksamhet och mål. Utifrån sina egna erfarenheter redogjorde Tuula Lindgren (Kromana), Tuula Åkerlund (Romano Missio) och Päivi Majaniemi (Finlands romaniförening) om de romska organisationernas möjligheter och medel att främja jämställdheten mellan kvinnor och män. Anförandena fick beröm för balansen mellan den ärliga problembeskrivningen och de uppbyggande förslagen.

En stor del av debatten kring romernas jämställdhet förs utanför det romska samhället, och romernas delaktighet i debatten har fallit i skugga. På så sätt erbjöd evenemanget en bra jordmån för en fortsatt jämställdhetsdebatt, gemensamt meningsutbyte och samarbete. Det våld i nära relationer som romerna möter aktualiserades i diskussionerna. Numera kan kvinnorna få stöd, men männen lämnas ofta utan stödinsatser.

FRÅN ORD TILL HANDLING

- nyhetsbrev 2/2017

Det finns också ett behov av verksamhet och tjänster med låg tröskel. Enligt föreningen Kromana ry:s utredning 2015 låter många romska kvinnor bli att anförda klagomål över diskriminering som de har mött, eftersom de tycker att processen är besvärlig. Ändå är det viktigt att de som råkat ut för diskriminering tar mod till sig och kontaktar exempelvis diskrimineringsombudsmannen. Diskriminering på flera grunder utgör ett problem; det kan vara svårt att avgöra om ett ärende hör till diskrimineringsombudsmannen, jämställdhetsombudsmannen, den myndighet som ansvarar för diskriminering i arbetslivet eller någon annan aktör. Romernas anföranden visade att diskriminering i första hand behandlas utifrån etnicitet och inte kön. Identifieringen av diskriminering på grund av kön förutsätter också mer kunskap hos de romska aktivisterna.

Som ett konkret medel för att öka dialogen mellan de romska organisationerna och jämställdhetsorganisationerna föreslogs att de romska organisationerna kunde utse en företrädare för en jämställdhetsorganisation till sina styrelser. Då skulle dialogen bli kontinuerlig och mer vardaglig. Avslutningsvis fick varje deltagare berätta vilka konkreta åtgärder var och en själv kommer att vidta.

Bloggen: [Från ord till handling inom jämställdheten mellan romska kvinnor och män](#)

Ytterligare information

Henna Huttu, konsultativ tjänsteman
henna.huttu(a)stm.fi

Fråga mig om: Från ord till handling-projektet,
politiska programmet för romer (ROMPO) och
delegationen för romska ärenden

Sarita Friman-Korpela, specialsakkunnig
sarita.friman-korpela(a)stm.fi

Fråga mig om: Från ord till handling-projektet och
romska ärenden i EU

Leea Rautanen-Muhli, projektkoordinator
leea.rautanen-muhli(a)stm.fi

Fråga mig om: Fråga mig om: Från ord till handling
projektet, webbsida (romani.fi/sanoista-tekoihin) och
evenemangen

Taina Mutanen, avdelningssekreterare
taina.mutanen(a)stm.fi / ronk(a)stm.fi

Fråga mig om: Delegationen för romska ärenden,
ekonomiförvaltning och resor